

Zpívání božího jména, královská cesta k osvobození

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 14. dubna 2003* ←

*Snášelnivost je skutečnou krásou této svaté země Bhárat.
Ze všech slibů je slib věrnosti pravdě tím největším.
Cit této země, sladký jako nektar, je citem mateřským.
Sebeúcta je ceněná mnohem více než život sám.
Lidé zapomněli základní principy této velké kultury
a ve jménu svobody dnes napodobují kulturu Západu.
Běda! Co mohu říci o vedení této země?
Bháratané si nejsou vědomi
velikosti svého kulturního dědictví stejně,
jako si mocný slon není vědom vlastní síly.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Dnes se všichni radují z oslav tamilského Nového roku. Jméno tohoto roku je Svabhánu. „Sva“ znamená *átman*. Duchovním jazykem řečeno máme čtyři stupně k osvobození: *sálókjá, sámípja, sárúpja* a *sájudžja* (duševní blízkost k božství, fyzická blízkost k božství, poznání totožnosti s božstvím a sjednocení se s božstvím). Slabika „Sa“ je spojovaná s vědomím *átmana*. S počátkem nového roku Svabhánu by měl každý rozvíjet nové a božské postoje.

Uplynulo mnoho Nových roků. Jak se ale člověk změnil? Měl by vykročit na novou, ušlechtilou cestu a být vzorem pro druhé. Jen tak může oslavit příchod Nového roku v jeho pravém smyslu. Měl by praktikovat a prosazovat nové ideály v každodenním životě. Védanta prohlašuje: *Aham jéat na* (Já nejsem toto). *Aham* znamená „Já“, princip *átmana* a „toto“ odkazuje na tělo. Člověk by neměl dávat prostor *ahamkáře* (egu) tím, že se ztotožní s tělem. „Já“ není tělo.

„Já“ odpovídá věčnému a nesmrtelnému *átmanu*, neposkvrněnému egem, okázalostí a nemorálností. Člověk může dávat vzor druhým, jen když rozvíjí takovou *átmavišvasu* (sebedůvěru). Dnešní člověk nechápe význam sebedůvěry. Nejdříve by měl mít víru v sebe sama.

*Tam, kde je důvěra, je láska,
kde je láska, je i pravda,
kde je pravda, tam je mír,
kde je mír, tam je blaženost,
kde je blaženost, je Bůh.*

Pravda je přímým projevem božím. Lidé Bohu přisuzují různá jména. *Sahasra šíršá puruśah sahasrákśah sahasra pád* (Bůh má tisíce hlav, očí a nohou). Jmen je mnoho, ale Bůh je jeden. Bez ohledu na stát či zemi je Bůh jeden. *Ékam sat viprá bahudhá vadanti* (pravda je jedna, ale moudří o ní hovoří pod různými jmény). Co je to pravda? To není pouhá zpráva o něčem, co je vidět, slyšet nebo co je prožíváno. Je to transcendentální pravda nespoutaná časem, prostorem a okolnostmi. V jakémkoli národě, čase, za jakýchkoliv okolností je pravda pravdou.

*Stvoření se vynořuje z pravdy a v pravdu se noří.
Je místo, kde pravda není?
Představte si tuto čistou a neposkvrněnou pravdu.*

(báseň v telugu)

Pravda se nemůže lišit od národa k národu, jako americká pravda, ruská, pákistánská, indická a podobně. Pravda je jedna a ta samá pro všechny národy. Proto bychom měli pochopit, že pravda je Bůh a uctívat ji tak, že se jí budeme striktně držet. V dnešním světě nalézáme neklid a zmatek, neboť lidé na pravdu zapomněli. *Satjam brúját, prijam brúját, na brúját satjamaprijam* (mluvte pravdu, mluvte laskavě a neříkejte nepříjemnou pravdu).

Jen pravda a správné jednání může zajistit mír a prosperitu dnešního světa. *Satjam vada, dharmam čara* (mluvte pravdu, dodržujte správné jednání). Toto je nejdůležitější princip indické kultury. Jakmile rozvinete pravdu a správné jednání, mír a láska bude automaticky následovat. Správné jednání je hlavou indické kultury a pravda je její patou. Dnes však lidé hlavu a patu indické kultury oddělili. Přimkli se ke trupu *arthy* a *kámy* (bohatství a přání). Jaký má smysl pouhý trup bez hlavy a paty? Lidé usilují o ochranu země. Pokud budete

chránit a praktikovat pravdu a správné jednání, budou ony zase chránit zemi. Na ochranu země nemusíte vyvíjet žádné zvláštní úsilí. Postačí, ochráníte-li pravdu a správné jednání. Na těchto dvou principech je založený celý svět.

Vtělení lásky!

Nový rok nepřináší nové principy pravdy a správného jednání. Ty jsou neměnné a věčné. Budou-li aplikovány, bude postaráno o celý svět. Proto musíme mít tyto dva principy vždy na mysli. Pro člověka jsou pravda a správné jednání jeho dvěma očima. Může vykonávat jakoukoli činnost, může dělat jakoukoli práci či obchod, ale spodním proudem všech svých snah by měl učinit pravdu a správné jednání.

Člověk musí nastoupit na novou cestu. Roky odplývají, ale člověk se nevzdal svých starých a průměrných postojů. Musí pročistit své srdce. Lidství rozkvete jen tehdy, nastane-li proměna srdce. Pouhé obléknutí nových šatů není dostatečné, člověk musí změnit svůj charakter a chování. Jeho jednání by mělo být založené na pravdě a správném jednání. Musí porozumět principu transcendentální pravdy. Ta je přítomná v každém. Člověk není jen pouhým smrtelníkem, on je Bůh. Vědy prohlašují: *Rasó vai sah* (Bůh prostupuje vším v podobě podstaty). Bůh je přítomný v podobě *rasy* (podstaty) v každém údu, každé buňce a chrání tělo. Je tedy známý jako *angirasa*. Kdyby nechránil tělo Bůh, kdo jiný by to dělal? Tělo není trvalé.

*Toto tělo je skrýš nečistot a má sklon k nemocem,
podléhá časem změnám, nemůže překročit oceán samsáry.
Není ničím jiným než chrastícími kostmi.
Ó, myslí! Nežij v iluzi, že tělo je trvalé.
Místo toho přijmi útočiště u božských lotosových nohou.*

(báseň v telugu)

Tělo je jako vodní bublina, mysl jako bláznivá opice. Neposlouchejte tělo, neposlouchejte mysl. Poslouchejte svědomí. Svědomí je váš Bůh. Zapomínáte na Boha, který je přítomný ve vás ve formě svědomí a jenž chrání vaše tělo ve formě *angirasy*. Bůh je neměnný, čistý a věčný. Nemá v sobě absolutně žádnou stopu po sobectví. Stále pečuje o blaho svých oddaných. Neprojektujte své sobectví na Boha a nenechte se oklamat. Je-li vše v jeho rukou, jak v něm může být sobectví? Ať dělá cokoli, je to ve prospěch všech. *Lókáh samastáh sukhinó bhavantu* (nechť všichni lidé celého světa jsou šťastni!). O toto se Bůh snaží.

Je známý jako *apraméja*, neboť je mimo veškerá měřítka. V lidském srdci je přítomný v podobě blaženosti. Zářící jako *préma svarúpa* (vtělení lásky). Protože je vtělením *dharmy*, vykonává *dharmu*. Z přední pozice dává lidství ideál a každému pomáhá. Říká: „Ó, člověče! Proč mít strach, když jsem zde já? Následuj mne.“ Proč by měl mít někdo strach, když Bůh dává takové ujištění? Jestliže ho následujete, zajisté vám udělí čistou a neposkvrněnou blaženost.

Svatí a mudrcové minulých dob prováděli intenzivní pokání, aby spatřili Boha. Někteří z nich během pokání zemřeli, ale ostatní své rozhodnutí nevzdali. Pokračovali v pokání s neoblomnou vírou a odhodláním. Nakonec měli vizi božství. Poté prohlásili světu, že spatřili Boha. *Védáhamé tam purušam mahántam áditjavarnam tamasah parastáth* (Spatřil jsem nejvyšší bytí, které září jako milióny sluncí a jenž je mimo *tamas* – temnotu nevědomosti). Nabádali lidi, aby rozvíjeli úsilí ke spatření Boha a prožití blaženosti.

Jestliže rozjímáte nad Bohem s čistou a nesobeckou láskou, spatříte ho také. Boha dnes hledají mnozí. Bůh je všude, ale vy potřebujete mít oči, abyste ho mohli spatřit. Lidé se dnes pokoušejí vidět Boha svým fyzickým okem (*čarma čakšu*). Proto ho vidět nemohou. Bůh může být spatřen pouze okem moudrosti (*džňána čakšu*).

Sarvatah pánipádam tat sarvatóksi širómukham, sarvatah šrutimallóké sarvamávtja tišthati (rukama, nohama, očima, rukama, ústy a ušima proniká vším, prostupuje celým vesmírem). Kde je potřeba hledat Boha, který je všude? To, co máme hledat, není Bůh, ale skutečná lidská bytost! Ta však není nikde k vidění. Dnes nacházíme jen *ákára mánavy* (lidské bytosti svou podobou), nikoli *áčára mánavy* (lidské bytosti praxí). Praxe je nezbytná. Jaký má smysl mít pouze *ákáru* (podobu) bez *áčarany* (praxe)?

Nekladte víru v tělo a nedomnívejte se, že je trvalé. Je to jen nástroj, daný Bohem. Používejte tento nástroj správně ke konání svých povinností a službě společnosti. Pomáhejte potřebným a opuštěným. Starejte se s láskou o strádající a chudé. Zsvěťte svůj život *satje* a *dharmě*. Tak byste měli oslavovat Nový rok. Měli byste se vzdát svých starých a průměrných myšlenek, naplnit svá srdce novými, svěžími a ušlechtilými postoji a vést nový život.

Kde však je takový nový život v současném světě? Dny se mění, postoje však ne. Šaty (*guddalu*) se mění každý den, ale charakter (*gunamu*) se nezměnil. Pouhé přijetí okrového roucha netvoří poustevníka (*sannjásina*). Měli byste rozvíjet správné vlastnosti a být zcela bez připoutanosti (*sarvasanga paritjágí*). Jen tak můžete být nazýváni skutečnými *sannjásiny*.

Na karmaná na pradžajá dhanéna tjágénaiké amrtatvamánašuh (nesmrtelnosti není dosaženo činností, potomstvím či bohatstvím, lze jí dosáhnout jedině obětováním se). Kdo má tuto vlastnost v dnešním světě? Touto ušlechtilou vlastností je obdařen jen jeden ze stovek tisíc nebo z miliónu. Ačkoli je Bůh přítomný v každém, projevuje se v člověku, který se obětuje. Oběť je pro člověka svrchovaně důležitá. Měl by se stát *tjága džívím* (tím, kdo se obětuje), nikoli *bhóga džívím* (tím, kdo vede život požitků). *Tjága* vede k józe, zatímco *bhóga* zakládá *rógu* (nemoc). Proto se vzdejte *bhógy* a přijměte cestu jógy.

Jsou lidé, kteří od svítání do soumraku rozjímají nad Rámou (*Ráma čintana*). Každý okamžik jejich života a každá buňka jejich těla jsou naplněné Rámou. Takový život je životem naplnění. Jejich životy jsou zajisté posvěceny. Člověk by měl nepřetržitě rozjímat nad Bohem, jako svým jediným spasitelem. Svět nikdy nepřijde na vaši záchranu. Byl svědkem mnoha změn na poli politickém i filozofickém. Staré *siddhánty* (myšlenkové školy) ustoupily novým. Přišlo a odešlo mnoho politických stran. Jakým způsobem však měl svět ze všech těchto změn prospěch? Nikde není jakýkoli pokrok. Svět je tam, kde byl. Každého zajímá jen naplnění svého břicha. Nikdo nevyvíjí žádné úsilí, aby pochopil princip božství.

V každém okamžiku musíte myslet na Boha. Jestliže získáte boží milost, můžete překonat jakoukoliv překážku a nabýt jakéhokoli bohatství. Rámdás se jednou modlil: „Ó, Pane! Co jsem učinil, že jsem hoděn tvé štědré milosti? Nic jsem ti neobětoval, přesto mne zaplavuješ svou přízní.“ Nato Pán odvětil: „Můj milý, duch *tjágy*, který jsi rozvinul je skutečnou jógou. Zním pocit obětování ve tvé mysli, i když ty si ho nemusíš být vědomý. Jen Bůh může rozumět obětování, které jsi učinil ve své mysli. Ostatní to chápat nemusí, ani nemohou. Jen Bůh může ocenit tvoji *tjágu*, jógu a *prému* (lásku).“

Světec Tjágarádža složil píseň ke chvále Rámy s tímto obsahem:

*Kdyby nebylo Rámovy moci,
mohla by pouhá opice překročit mohutný oceán?
Stala by se Lakšmí déví, bohyně blahobytu, jeho chotí?
Uctíval by ho Lakšmana?
Zdravil by ho s úctou inteligentní Bharata?
Kdyby nebylo Rámovy moci, stalo by se toto vše?
Ráмова moc je vskutku mimo veškerý popis.*

(báseň v telugu)

Nikdo nedokáže odhadnout nekonečnou Rámovu moc. Může být prožitá jediné v srdci. Jediným pravítkem ke změření moci božství je láska. Proto musíme rozvíjet lásku, abychom prožívali božství. Hanumán mohl přeskočit nesmírný oceán jen proto, že stále zpíval Rámovo jméno. S mocí Ráмова jména mohl zvednout mohutné hory. Jak mohly opice vystavět most přes oceán? Na počátku házely balvany do oceánu a byly z toho zklamané. Poté vymyslel Hanumán plán. Na jeden balvan napsal slabiku „Rá“, na druhý „ma“ a hodil oba do moře. Balvany se spojily dohromady a vytvořily jméno „Ráma“. S pomocí mnoha takových balvanů, nesoucích slabiky „Rá“ a „ma“, byl most postaven. Díky moci Ráмова jména se kameny staly lehkými a pluly po vodě.

Mezi láskou oddaného a milostí boží je důvěrný a neoddělitelný vztah. Jen láska může získat boží milost. Abyste prožívali trvalé štěstí, musíte se správně chovat a jít po cestě obětování. Rámovo jméno a princip vám dají obrovskou sílu a moc. Božský princip, základ *avatárů* Rámy a Kršny, nemůže být nikdy vysvětlen slovy ani pochopen s pomocí světského vzdělání. Dokážete jej pochopit jediné láskou. Naplňte srdce láskou a zpívejte Rámovo jméno, až v blaženosti zapomenete na sebe. Pak vám Ráma jistě dá svůj božský *daršan*.

V Čengalpatu poblíž Madrásu žil jednou jeden zanícený oddaný. Chtěl přijít na svatbu Tjágarádžovy dcery v Thiruvaijaru a dát nevěstě Rámův obrázek. V té době nebyly autobusy, auta ani letadla. Šel proto celou cestu z Čengalpatu do Thiruvaijaru pěšky a obraz tam donesl.

Při pohledu na obraz upadl Tjágarádža do vytržení a začal zpívat: „Ó, Rámo! Přišel jsi celou cestu, abys mne ochránil. Měl jsi tolik starostí, ó Pane.“ Takto pokračoval ve velebení Rámovy lásky a soucítění. Prožíval jednotu s Rámovým božstvím. Považoval Rámu za svého drahého starého přítele. Jestliže oslovujete svého starého přítele, nemusíte dodržovat žádné zvláštní formality nebo používat uctivá slova. Tjágarádža se v písni „*Rá rá má inti dáka*“ (ó, Rámo, přijď do mého domu) choval k Rámovi se stejnou důvěrností.

Existuje i další píseň, odrážející pocit přátelství: „*Enta védukóndu Rághava pantamélará ó Rághava*“ (Jak dlouho tě budu prosit, ó Rághavo? Proč jsi tak neústupný a neodpovídáš?) Tjágarádža si myslel: „Je mou povinností se modlit, dokud se tvé srdce neobměkčí. Zdá se, že vřelost mých modliteb se tvého srdce nedotkla. Jednoho dne se však tvé srdce jistě obměkčí. Do té doby počkám. Nespěchám.“ Takto se utěšoval. Právě tehdy mu Ráma udělil svoji božskou vizi. Nikdo netuší, jak a kdy zaplaví Bůh *sádhaku* svou milostí a jaký druh darů mu udělí. On dává tolik darů, nakonec i sám sebe a dá vám vytržení. Proč se tedy od takového milosrdného Pána odtahujete?

Každý den zpíváte před přijetím jídla následující modlitbu:

*Brahmárpanam brahma havir
brahmágnau brahmaná hutam
brahmaiva téna gantavjam
brahma karma samádhiná.*

Říkáte, že jídlo je obětinou *brahma*. Kde je tedy *brahma*? Je uvnitř. Proto Bůh okamžitě z nitra odpovídá:

*Aham vaišvānaró bhútvá
prāninām déhamāśritah
prānāpāna samājuktah
pačámjannam čaturvidham.*

Bůh říká: „Můj drahý, jsem v tobě ve formě Váišvānary. Přejímám a trávím čtyři typy potravy, kterou přijímáš. Nemusíš mi posílat žádné zvláštní pozvání nebo mne velebit. Já jsem tvůj a ty jsi můj. Já jsem s tebou, v tobě, nad tebou, pod tebou, kolem tebe.“ Bůh vám dal tak veliké ujištění. Slíbil, že bude vždy s vámi. Vy tomu ale nejste schopni porozumět.

Vtělení lásky!

Bůh je oceánem lásky a soucítění. Je nejsladší a nejkouzelnější. Proto se Ráma popisuje jako *Pumsám móhana rúpája* (ten, který okouzlí i muže). Fascinuje a přitahuje každého. Božství je v každém předmětu tohoto světa. Člověk si však tento princip božství neuvědomuje. Navzdory veškerému vzdělání a naslouchání promluvám světců a svatých lidí není schopný přirozenost božství pochopit.

Je jen jeden způsob, jak můžete Bohu porozumět. Milujte ho z celého srdce. Nikoho nechovejte v nenávisti. Jestliže potkáte někoho, kdo vás nenávidí, nevracejte mu stejný pocit. Pozdravte ho slovy: „Dobrý den, příteli, jak se máte?“ Pak z něj veškerá nenávist zmizí. On k vám rozvine lásku také. Bůh je vaším skutečným přítelem a má k vám ten nejdůvěrnější vztah. Láska je jediná cesta, která vás může přivést k Bohu. Rozvinete-li lásku, Bůh vám dá sám sebe a bude vás vždy chránit.

Vtělení lásky!

Je velkou chybou, jestliže se považujete za pouhou lidskou bytost. Rozjímejte nad základním principem moudrosti *Aham jétat na* (Já nejsem toto [tělo]).

Já a vy jsme jedno. Když porozumíte a prožijete takový důvěrný vztah s Bohem, nebudou žádné rozdíly. V tomto novém roce rozvíjejte nové a ušlechtilé postoje, rozjímejte nad Bohem s plnou vírou, že vám dá veškeré pohodlí a štěstí. Vedte svůj život s láskou a prožívejte mír a štěstí. Měli byste usilovat o štěstí nejen pro sebe, své přátele a příbuzné, ale o blaho pro všechny. O štěstí všech usilujte vytrvalými modlitbami *Lókáh samastáh sukhinó bhavantu* (Nechť jsou všechny bytosti světa šťastny). Pak budete zajisté prožívat skutečný mír a blaženost. Těm, kdož pomáhají druhým, bude vždy pomoženo na oplátku, nikdy jim nebude ublíženo.

(Bhagaván zazpíval bhadžan „Ráma Ráma Ráma Sítá“ a pokračoval v promluvě.)

Vtělení lásky!

Když zazpíváte s láskou alespoň jednou boží jméno, prožijete ve svém srdci nevysvětlitelnou a překypující blaženost. Boží jméno rozpouští i kamenná srdce. I ledu trvá jistou dobu, než se rozpustí, ale boží srdce roztává okamžitě, jakmile zpíváte s láskou jeho jméno. Zpívejte proto jméno boží. Jeho jméno můžete zpívat potichu i při cestování, aniž byste přitahovali něčí pozornost.

Sarvadá sarva káléšu sarvatra Ráma čintanam (všude, vždy a za všech okolností rozjímejte nad Rámovým božím jménem). Není větší *sádhaný*, než je tato. V této *sádhaně* je obsažena podstata všech ostatních. V *kalijuze* je zpívání božího jména královskou cestou k osvobození.

*Harér náma harér náma harér náimava kévalam
kalau nástjéva nástjéva nástjéva gatiranjathá.*

Zpívání božího jména je jedinou cestou k osvobození v tomto věku kali.

U příležitosti tamilského Nového roku, v Brindávanu dne 14. dubna 2003